

دانشگاه تبریز

دانشکده علوم ریاضی
گروه ریاضی محض

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته
ریاضی محض، گرایش جبر

عنوان

بعد کوهن - مکالی تعمیم یافته

استاد راهنما

دکتر رضوانتی پور

استاد مشاور

دکتر پرویز سندی

پژوهشگر

عاطفه افسر

۱۳۹۰

تقدیم بہ

پدر، مادر
❖

و خواهران عزیزم

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پس از سپاس فراوان به درگاه خداوند حکیم، وظیفه‌ی خود می‌دانم از زحمات بی‌دریغ و راهنمایی‌های ارزشمند استاد راهنمای ارجمندم، جناب آقای دکتر رضا نقی‌پور نهایت تشکر و قدردانی نمایم.

از جناب آقای دکتر پرویز سهندی که زحمت مطالعه و مشاوره‌ی این پایان‌نامه را تقبل فرمودند، بسیار سپاسگزارم.

حسن نظر و دقت فراوان جناب آقای دکتر ناصر زمانی که داوری این پایان‌نامه را به عهده داشتند، سپاس می‌گویم.

در پایان از کلیه‌ی اعضای خانواده‌ی گرامی‌ام به‌ویژه پدر و مادرم که در تمامی مراحل تحصیل همواره یار و مشوق اینجانب بوده‌اند، سپاسگزاری می‌نمایم.

عاطفه افسر

نام خانوادگی: افسر

نام: عاطفه

عنوان پایان نامه: بعد کوهن-مکالی تعمیم یافته

استاد راهنما: دکتر رضا نقی پور

استاد مشاور: دکتر پرویز سهندی

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد رشته: ریاضی محض گرایش: جبر

دانشگاه: تبریز

دانشکده: علوم ریاضی

تاریخ فارغ التحصیلی: تابستان ۱۳۹۰

تعداد صفحه: ۸۹

کلیدواژه‌ها: حلقه‌ی کوهن-مکالی تعمیم یافته، بعد متناهی بودن، بعد کوهن-مکالی، بعد گرنشتاین

چکیده

فرض کنیم R حلقه‌ی موضعی و نوتری و M یک R -مدول متناهی مولد باشد. در این پایان نامه یک بعد همولوژی جدید برای M تعریف می‌کنیم. این بعد جدید بعد کوهن-مکالی تعمیم یافته نام دارد و با علامت $\text{GCM} - \dim_R M$ نشان داده می‌شود. با استفاده از این بعد حلقه‌های کوهن-مکالی تعمیم یافته را مشخص می‌کنیم. به عبارت دقیق‌تر ثابت می‌کنیم که یک حلقه مانند R ، کوهن-مکالی تعمیم یافته است اگر و فقط اگر هر R -مدول با تولید متناهی دارای بعد کوهن-مکالی تعمیم یافته‌ی متناهی باشد.

فهرست مطالب

ث	فهرست مطالب
ج	مقدمه
۱	۱ تعاریف و مفاهیم اولیه
۲	۱.۱ تعاریف و قضایای مورد نیاز
۱۴	۲.۱ کامپلیشن
۱۸	۲ بعدهای همولوژی
۱۹	۱.۲ G_K -بعد
۳۰	۲.۲ CI -بعد و PCI -بعد
۳۶	۳.۲ بعد کوهن-مکالی
۵۰	۳ بعد کوهن-مکالی تعمیم یافته
۵۱	۱.۳ بعد کوهن-مکالی تعمیم یافته
۷۰	۴ بعد شبه-باکسیام
۷۱	۱.۴ بعد شبه-باکسیام
۸۱	۲.۴ بعد تقریباً کوهن-مکالی
۸۳	مراجع
۸۶	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی

مقدمه

در سال ۱۹۶۷ آسلندر^۱ بعد جدیدی به نام G -بعد برای مدول‌های متناهی مولد روی حلقه‌های نوتری و موضعی معرفی کرد، که در آن G از اول کلمه‌ی گرنشتاین گرفته شده است. زیرا برای یک حلقه‌ی موضعی و نوتری مانند $(R, \mathfrak{m}, k)$ گزاره‌های

(i) R یک حلقه‌ی گرنشتاین است.

(ii) $G - \dim_R R/\mathfrak{m} < \infty$.

(iii) برای هر R -مدول متناهی مولد مانند M ، $G - \dim_R M < \infty$.

معادلند. قضیه فوق که مشخص کننده‌ی حلقه‌های گرنشتاین است، مشابه قضیه‌ی زیر که مشخص کننده‌ی حلقه‌های منظم است، می‌باشد.

قضیه (آسلندر-باکسبام-سر)^۲. فرض کنید $(R, \mathfrak{m}, k)$ یک حلقه‌ی موضعی و نوتری

باشد. در این صورت گزاره‌های زیر معادلند:

(i) R یک حلقه‌ی منظم است.

---

^۱Auslander

^۲Auslander-Buchsbaum-Serre

$$\text{pd}_R k < \infty \text{ (ii)}$$

$$\text{pd}_R M < \infty, M \text{ مولد متناهی مانند } M \text{ (iii) برای هر } R$$

چندین نظریه از بعد پروژکتیو به نام‌های CI -بعد، بعد کوهن-مکالی و PCI -بعد در سال‌های بعد معرفی گردید. نامساوی‌های زیر برای این بعدها برقرار است:

$$\text{CM-dim}_R M \leq \text{G-dim}_R M \leq \text{PCI-dim}_R M \leq \text{CI-dim}_R M \leq \text{pd}_R M.$$

اگر یکی از این بعدها متناهی باشد، نامساوی‌های سمت چپ آن به تساوی تبدیل می‌شوند. این پایان‌نامه که بر اساس مراجع [۴] و [۱۳] می‌باشد، در چهار فصل تنظیم شده است. در فصل اول تعاریف و قضایای اولیه‌ی مورد نیاز در فصل‌های بعدی آورده شده است. در فصل دوم بعدها G_K -بعد، بعد اشتراک کامل، PCI -بعد و بعد کوهن-مکالی مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. عمده مطالب این فصل از مرجع [۱۳] جمع آوری شده است. از آنجا که این پایان‌نامه در مورد بعد کوهن-مکالی تعمیم یافته می‌باشد، بعد کوهن-مکالی با تفصیل بیشتری نسبت به بعدها‌ی دیگر در این فصل مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل سوم بعد کوهن-مکالی تعمیم یافته تعریف و مطالعه می‌شود. نتایج این فصل نشان می‌دهد که این بعد دارای خواص جالبی است. به‌ویژه

یک حلقه مانند $(R, \mathfrak{m})$ کوهن-مکالی تعمیم یافته است اگر و فقط اگر برای هر R -مدول

$$\text{متناهی مولد مانند } M, \text{GCM-dim}_R M < \infty.$$

همچنین اگر $(R, \mathfrak{m})$ یک حلقه و M یک R -مدول متناهی مولد باشد، آنگاه

$$\text{GCM-dim}_R M \leq \text{CM-dim}_R M$$

و تساوی در صورتی که $\text{CM-dim}_R M < \infty$ حاصل می‌شود.

در نهایت در فصل ۴ بعد شبه-باکسبام و بعد تقریباً کوهن-مکالی تعمیم یافته تعریف و

مطالعه می‌شوند.

فصل ۱

تعاريف و مفاهيم اوليه

۱.۱ تعاریف و قضایای مورد نیاز

در سراسر این پایان نامه R یک حلقه‌ی جابجایی و یک‌دار و غیر بدیهی است.

تعریف ۱.۱.۱. فرض کنید M یک R -مدول باشد. تکیه‌گاه یا محمل M را با علامت

$\text{Supp}(M)$ نشان داده و به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$\text{Supp}(M) = \{\mathfrak{p} \in \text{Spec}(R) \mid M_{\mathfrak{p}} \neq 0\}.$$

تعریف ۲.۱.۱. فرض کنید M یک R -مدول باشد. عنصر $x \in R$ را مقسوم‌علیه صفر

روی M گوئیم هرگاه $m \neq 0$ در M موجود باشد به طوری که $xm = 0$. مجموعه‌ی همه‌ی

مقسوم‌علیه‌های صفر روی M را با نماد $Z_R(M)$ نشان می‌دهیم.

تعریف ۳.۱.۱. فرض کنید M یک R -مدول و $x_1, x_2, \dots, x_n$ عناصری از حلقه‌ی R

باشد. گوئیم $x_1, x_2, \dots, x_n$ یک M -رشته ضعیف است هرگاه برای هر $i = 1, \dots, n$

عضو x_i به $Z_R(M/(x_1, x_2, \dots, x_{i-1})M)$ تعلق نداشته باشد.

برحسب قرارداد اگر $i = 1$ ، قرار می‌دهیم، $(x_1, x_2, \dots, x_{i-1})M = 0$.

به علاوه، اگر $(x_1, x_2, \dots, x_n)M \neq M$ ، آن‌گاه $x_1, x_2, \dots, x_n$ را یک M -رشته منظم

یا به اختصار یک M -رشته می‌نامیم.

تعریف ۴.۱.۱. فرض کنید M یک R -مدول و n یک عدد صحیح نامنفی باشد. گوئیم

بعد پروژکتیو M حداکثر n است و می‌نویسیم $\text{pd}_R M \leq n$ هرگاه یک رشته‌ی دقیق به

صورت

$$(*) : \quad 0 \longrightarrow P_n \longrightarrow P_{n-1} \longrightarrow \cdots \longrightarrow P_1 \longrightarrow P_0 \longrightarrow M \longrightarrow 0$$

موجود باشد به طوری که P_i ها R -مدول‌های پروژکتیو هستند. n را طول تحلیل پروژکتیو

$(*)$ می‌نامیم. کوچکترین چنین n هایی را بعد پروژکتیو M می‌نامیم و با علامت $\text{pd}_R M$

نشان می‌دهیم.

تعریف ۵.۱.۱. بعد حلقه‌ی R را برابر

$$\sup\{0 \leq n \in \mathbb{Z} \mid \text{وجود داشته باشد}\}$$

تعریف می‌کنیم، مشروط بر این که سوپریمم بالا موجود باشد. در غیر این صورت آن را

∞ تعریف می‌کنیم. بعد R را با علامت $\dim R$ نشان می‌دهیم.

تعریف ۶.۱.۱. فرض کنید M یک R -مدول باشد. بعد M را با علامت $\dim M$ نشان

داده و تعریف می‌کنیم:

$$\dim M = \sup \left\{ 0 \leq n \in \mathbb{Z} \mid \begin{array}{l} \text{یک زنجیر از ایده‌آل‌های اول در } \text{Supp}(M) \text{ به صورت} \\ \mathfrak{p}_0 \subset \mathfrak{p}_1 \subset \cdots \subset \mathfrak{p}_n = \mathfrak{p} \\ \text{موجود است} \end{array} \right\}.$$

اگر سوپریمم موجود نباشد، تعریف می‌کنیم $\dim M = \infty$.

تعریف ۷.۱.۱. حلقه‌ی موضعی و نوتری $(R, \mathfrak{m})$ را منظم می‌نامند، هرگاه

$$\dim R = \dim_{R/\mathfrak{m}} \mathfrak{m}/\mathfrak{m}^2.$$

قضیه ۸.۱.۱. حلقه‌ی موضعی و نوتری R را در نظر بگیرید. در این صورت عبارات زیر

معادلند:

(i) R منظم است.

(ii) برای هر R -مدول متناهی مولد مانند M ، $\text{pd}_R M < \infty$.

برهان. به [۹] قضیه‌ی ۲.۲.۷ مراجعه شود. $\square$

تعریف ۹.۱.۱. فرض کنید $\mathfrak{p} \in \text{Spec}(R)$. بلندی $\mathfrak{p}$ را با علامت htp نشان داده و تعریف

می‌کنیم:

$$\text{htp} = \sup \left\{ 0 \leq n \in \mathbb{Z} \mid \begin{array}{l} \text{یک زنجیر از ایده‌آل‌های اول } R \text{ به صورت} \\ \mathfrak{p}_0 \subset \mathfrak{p}_1 \subset \cdots \subset \mathfrak{p}_n = \mathfrak{p} \\ \text{موجود است} \end{array} \right\}.$$

اگر سوپریمم موجود نباشد تعریف می‌کنیم $\text{htp} = \infty$.

تعریف ۱۰.۱.۱. فرض کنید I یک ایده‌آل واقعی R باشد. بلندی I را با علامت $\text{ht}I$

نشان داده و به صورت

$$\text{ht}I = \min\{\text{htp} \mid \mathfrak{p} \supseteq I, \mathfrak{p} \in \text{Spec}(R)\}$$

تعریف می‌کنیم.

تعریف ۱۱.۱.۱. فرض کنید $\varphi : R \rightarrow R'$ یک همومورفیسم حلقه‌ای باشد. گوییم

قضیه‌ی پایین رو برای φ برقرار است هرگاه شرایط زیر برقرار باشد:

برای هر $q, q' \in \text{Spec}(R)$ با شرط $q \subset q'$ و برای هر $p' \in \text{Spec}(R')$ به طوری که

$$p'^c = q', \text{ ایده‌آل اولی از } R' \text{ مانند } p \text{ چنان موجود باشد که } p^c = q \text{ و } p \subset p'$$

قضیه ۱۲.۱.۱. فرض کنید $\varphi : R \rightarrow R'$ همومورفیسمی از حلقه‌های نوتری باشد.

فرض کنید $p \in \text{Spec}(R')$ و $q = \varphi^{-1}(p)$. در این صورت

$$(i) \quad \text{ht} p \leq \text{ht} q + \text{ht}(p/qR')$$

(ii) به علاوه اگر تابع $\text{Spec}(R') \rightarrow \text{Spec}(R)$ برو و قضیه‌ی پایین رو برقرار باشد، آنگاه

$$\dim R' \geq \dim R. \text{ همچنین برای هر ایده‌آل } I \text{ از } R, \text{ ht} I = \text{ht} IR'$$

برهان. به [۱۵] صفحه‌ی ۷۹ رجوع شود. $\square$

قضیه ۱۳.۱.۱. فرض کنید $\varphi : R \rightarrow R'$ یک همومورفیسم یکدست باشد. در

این صورت قضیه‌ی پایین رو برای φ برقرار است.

برهان. به [۱۵] صفحه‌ی ۳۳ مراجعه شود. $\square$

تعریف ۱۴.۱.۱. فرض کنید α یک ایده‌آل R باشد. به ازای هر R -مدول M ، تعریف

می‌کنیم:

$$\Gamma_{\alpha}(M) = \{x \in M \mid \exists n \in \mathbb{N}, \alpha^n x = 0\}.$$

در واقع $\Gamma_{\mathfrak{a}}(M) = \cup_{n=1}^{\infty} (0 :_M \mathfrak{a}^n)$. به آسانی دیده می شود که $\Gamma_{\mathfrak{a}}(M)$ یک زیرمدول M است. هم چنین بدیهی است که اگر $f : M \rightarrow N$ یک R -همومورفیسم باشد، آنگاه

$$f(\Gamma_{\mathfrak{a}}(M)) \subseteq \Gamma_{\mathfrak{a}}(N) \text{ لذا } f|_{\Gamma_{\mathfrak{a}}(M)} : \Gamma_{\mathfrak{a}}(M) \rightarrow \Gamma_{\mathfrak{a}}(N) \text{ بنابراین}$$

$$\Gamma_{\mathfrak{a}}(\cdot) : C(R) \rightarrow C(R)$$

$$\forall M \in C(R), \Gamma_{\mathfrak{a}}(M) = \cup_{n=1}^{\infty} (0 :_M \mathfrak{a}^n)$$

$$\forall f : M \rightarrow N, \Gamma_{\mathfrak{a}}(f) : \Gamma_{\mathfrak{a}}(M) \rightarrow \Gamma_{\mathfrak{a}}(N)$$

$$\Gamma_{\mathfrak{a}}(f) = f|_{\Gamma_{\mathfrak{a}}(M)}.$$

$C(R)$ کاتگوری R -مدولها و R -همومورفیسمها است.) حال اگر $g : N \rightarrow L$ یک

R -همومورفیسم دیگر باشد، آنگاه $\Gamma_{\mathfrak{a}}(g \circ f) = \Gamma_{\mathfrak{a}}(g) \circ \Gamma_{\mathfrak{a}}(f)$ و $\Gamma_{\mathfrak{a}}(id_M) = id_{\Gamma_{\mathfrak{a}}(M)}$.

بنابراین $\Gamma_{\mathfrak{a}}(-)$ یک فانکتور همورد است. به علاوه به راحتی دیده می شود که $\Gamma_{\mathfrak{a}}(-)$

یک فانکتور جمعی نیز هست. n -امین فانکتور مشتق شده ی راست این فانکتور را با

علامت $H_{\mathfrak{a}}^n(-)$ نشان می دهیم. $H_{\mathfrak{a}}^n(-)$ را n -امین فانکتور کوهمولوژی موضعی

می نامیم. پس $H_{\mathfrak{a}}^n(M) = H^n(\Gamma_{\mathfrak{a}}(E_M))$ ، که به n -امین مدول کوهمولوژی موضعی

معروف است. (E_M یک تحلیل انژکتیو محذوف مدول M است.)

تعریف ۱۵.۱.۱. حلقه ی S را R -جبر گویند اگر یک همومورفیسم حلقه ای مانند

$f : R \rightarrow S$ موجود باشد.

تعریف ۱۶.۱.۱. M -رشته‌ی ضعیف $x_1, \dots, x_n$ در یک ایده‌آل I از R را ماکسیمال

نامند، هرگاه به‌ازای هر $x_1, \dots, x_n, b, b \in I$ یک M -رشته‌ی ضعیف نباشد. به‌عبارت

$$I \subseteq Z_R(M/(x_1, \dots, x_n)M)$$
 معادل

قضیه ۱۷.۱.۱ (قضیه‌ی ریس). فرض کنید R یک حلقه‌ی نوتری و I یک ایده‌آل R باشد.

R -مدول متناهی مولد M را با شرط $IM \neq M$ در نظر بگیرید. در این صورت طول تمام

M -رشته‌های ماکسیمال در I متناهی و مساوی است و برابر با کوچکترین عدد طبیعی

$$\text{مانند } n \text{ است که } \text{Ext}_R^n(R/I, M) \neq 0.$$

□

برهان. به [۹] قضیه‌ی ۱.۲.۵ رجوع شود.

تعریف ۱۸.۱.۱. با مفروضات قضیه‌ی فوق، طول مشترک همه‌ی M -رشته‌های ماکسیمال

در I را درجه‌ی I روی M نامیده و با علامت $\text{grade}(I, M)$ نشان می‌دهیم. اگر $IM = M$

آن‌گاه درجه‌ی I روی M را ∞ تعریف می‌کنیم. در صورتی که $(R, \mathfrak{m})$ حلقه‌ی موضعی

باشد، درجه‌ی $\mathfrak{m}$ روی M را با علامت $\text{depth } M$ نشان می‌دهیم.

گزاره ۱۹.۱.۱. فرض کنید I یک ایده‌آل از حلقه‌ی نوتری R و M و N دو R -مدول

متناهی مولد باشند. اگر $\text{Supp}(N) = V(I)$ ، آن‌گاه

$$\text{grade}(I, M) = \inf\{n \in \mathbb{Z} \mid \text{Ext}_R^n(N, M) \neq 0\}.$$

□ برهان. به [۹] گزاره‌ی ۱.۲.۱۰ رجوع شود.

نتیجه ۲۰.۱.۱. فرض کنید R حلقه‌ی موضعی و نوتری و $M \neq 0$ یک R -مدول متناهی

مولد باشد. در این صورت $\text{depth} M \leq \dim M$.

□ برهان. به [۱۲] نتیجه‌ی ۹.۲.۲۳ رجوع شود.

تعریف ۲۱.۱.۱. فرض کنید $(R, \mathfrak{m}, k)$ حلقه‌ی موضعی و نوتری و M یک R -مدول

متناهی مولد باشد. M را کوهن-مکالی گویند اگر $\text{depth} M = \dim M$ و $M \neq 0$ یا

$M = 0$. اگر R به عنوان R -مدول کوهن-مکالی باشد، آن‌گاه R را حلقه‌ی کوهن-مکالی

گویند.

قضیه ۲۲.۱.۱. فرض کنید $(R, \mathfrak{m})$ حلقه‌ی کوهن-مکالی موضعی باشد. برای هر ایده‌آل

سره از آن مانند I داریم:

$$\text{ht} I + \dim R/I = \dim R \quad \text{و} \quad \text{ht} I = \text{grade}(I, R).$$

□ برهان. به [۱۵] قضیه‌ی ۱۷.۴ رجوع شود.

تعریف ۲۳.۱.۱. فرض کنید $(R, \mathfrak{m})$ یک حلقه‌ی موضعی و نوتری و $M \neq 0$ یک R -مدول متناهی مولد با $\dim M = n$ باشد. M را R -مدول کوهن-مکالی تعمیم یافته گویند هرگاه به ازای هر $i \neq n$ ، $H_{\mathfrak{m}}^i(M)$ متناهی مولد باشد.

نتیجه ۲۴.۱.۱. هر حلقه‌ی آرتینی مانند R کوهن-مکالی است.

□ برهان. به [۱۸] قضیه‌ی ۱۷.۱۱ رجوع شود.

قضیه ۲۵.۱.۱. همومورفیسم حلقه‌ای $f: R \rightarrow R'$ و R' -مدول M را در نظر بگیرید. شرط لازم و کافی برای این که M یک R -مدول یکدست باشد این است که برای هر ایده‌آل اول $\mathfrak{p}$ از R' ، $M_{\mathfrak{p}}$ روی $R_{\mathfrak{p}}$ یکدست باشد، که در آن $\mathfrak{q} = \mathfrak{p} \cap R (= f^{-1}(\mathfrak{p}))$.

□ برهان. به [۱۶] قضیه‌ی ۷.۱ رجوع شود.

قضیه ۲۶.۱.۱. حلقه‌ی R آرتینی است اگر و فقط اگر R نوتری بوده و $\dim R = 0$.

□ برهان. به [۵] قضیه‌ی ۸.۵ رجوع شود.

قضیه ۲۷.۱.۱. فرض کنید R حلقه‌ی نوتری و موضعی با تنها ایده‌آل ماکسیمال $\mathfrak{m}$ باشد. در این صورت دقیقاً یکی از گزاره‌های زیر برقرار است.

$$\forall n, \quad \mathfrak{m}^n \neq \mathfrak{m}^{n+1} \quad (\text{i})$$

$$\exists n, \quad \mathfrak{m}^n = 0 \quad (\text{ii}) \quad \text{که در این حالت حلقه‌ی } R \text{ آرتینی است.}$$

- برهان. به [۵] قضیه‌ی ۸.۶ رجوع شود.
- نتیجه ۲۸.۱.۱ (قضیه‌ی اشتراک کرول). فرض کنید I یک ایده‌آل حلقه‌ی نوتری R بوده و $I \subseteq J(R)$ ، که در آن $J(R)$ رادیکال جاکوبسون R است. در این صورت $\bigcap_{n=1}^{\infty} I^n = 0$.
- برهان. به [۱۸] قضیه‌ی ۸.۲۵ رجوع شود.
- قضیه ۲۹.۱.۱. هر حلقه‌ی موضعی و منظم، حلقه‌ی کوهن-مکالی است.
- برهان. به [۱۶] قضیه‌ی ۱۷.۸ رجوع شود.
- گزاره ۳۰.۱.۱. فرض کنید R یک حلقه و M یک R -مدول و $\{x_1, \dots, x_n\} \subseteq R$ یک همومورفیسم M -رشته‌ی ضعیف باشد. همچنین فرض کنید $\varphi: R \rightarrow S$ یک همومورفیسم حلقه‌ای و N یک S -مدول باشد که به عنوان R -مدول یکدست است. در این صورت $\{x_1, \dots, x_n\} \subseteq R$ و $\{\varphi(x_1), \dots, \varphi(x_n)\} \subseteq S$ -رشته‌های ضعیف هستند و اگر $(M \otimes_R N) \neq (M \otimes_R N)(\varphi(x_1), \dots, \varphi(x_n))$ ، آن‌گاه $\{\varphi(x_1), \dots, \varphi(x_n)\}$ -رشته هستند.
- برهان. به [۹] گزاره‌ی ۱.۱.۲ رجوع شود.
- قضیه ۳۱.۱.۱ (قضیه صفر نشدن گروتندیک). فرض کنید $(R, \mathfrak{m})$ یک حلقه موضعی و نوتری و $M \neq 0$ یک R -مدول متناهی مولد با بعد n باشد. در این صورت $H_{\mathfrak{m}}^n(M) \neq 0$.

□ برهان. به [۸] قضیه‌ی ۶.۱.۴ رجوع شود.

قضیه ۳۲.۱.۱ (قضیه صفرشدن گروتندیک). فرض کنید R یک حلقه‌ی نوتری، M یک R -مدول و I ایده‌آلی از R باشد. در این صورت به ازای هر $i > \dim M$ داریم،

$$H_I^i(M) = 0.$$

□ برهان. به [۸] قضیه‌ی ۶.۱.۲ رجوع شود.

نتیجه ۳۳.۱.۱. فرض کنید $(R, \mathfrak{m})$ یک حلقه موضعی و نوتری و $M \neq 0$ یک R -مدول متناهی مولد باشد که $\dim M = n > 0$. در این صورت $H_{\mathfrak{m}}^n(M)$ متناهی مولد نیست.

□ برهان. به [۸] نتیجه‌ی ۷.۳.۳ رجوع شود.

تبصره ۳۴.۱.۱. فرض کنید R' یک R -جبر یکدست باشد (یعنی یک همومورفیسم مانند $f : R \rightarrow R'$ وجود دارد به طوری که R' به عنوان R -مدول یکدست است).

در این صورت عبارات زیر معادلند:

(i) برای هر ایده‌آل I از R ، $I^{ec} = I$.

(ii) تابع $\text{Spec}(R') \rightarrow \text{Spec}(R)$ برواست.

(iii) برای هر ایده‌آل ماکسیمال $\mathfrak{m}$ از R داریم، $\mathfrak{m}^e \neq (1)$.

(iv) اگر M یک R -مدول ناصفر باشد، آن‌گاه $M_{R'} \neq 0$ که در آن $M_{R'} = R' \otimes_R M$.

(v) برای هر R -مدول M ، تابع $f : M \rightarrow M_{R'}$ تابع $f(x) = 1 \otimes x$ با ضابطه‌ی f به یک R -مدول M است.

برهان. به [۵] تمرین ۱۶ رجوع شود. $\square$

تعریف ۳۵.۱.۱. فرض کنید $(R, \mathfrak{m})$ و $(R', \mathfrak{m}')$ حلقه‌های موضعی و $f : R \rightarrow R'$ یک همومورفیسم حلقه‌ای باشد. اگر $f(\mathfrak{m}) \subseteq \mathfrak{m}'$ ، آن‌گاه f را همومورفیسم موضعی گویند.

قضیه ۳۶.۱.۱. فرض کنید $(R, \mathfrak{m}, k)$ و $(R', \mathfrak{m}', k')$ حلقه‌های موضعی و نوتری و M یک R -مدول متناهی مولد و N یک R' -مدول متناهی مولد باشد. فرض کنید $\varphi : R \rightarrow R'$ یک همومورفیسم موضعی باشد. اگر N به عنوان R -مدول یکدست باشد، آن‌گاه

$$\text{depth}_{R'}(M \otimes_R N) = \text{depth}_R M + \text{depth}_{R'}(N/\mathfrak{m}'N).$$

برهان. به قضیه‌ی ۲۳.۳ [۱۶] رجوع شود. $\square$

نتیجه ۳۷.۱.۱. فرض کنید $(R, \mathfrak{m}, k)$ و $(R', \mathfrak{m}', k')$ موضعی و نوتری و $\varphi : R \rightarrow R'$ همومورفیسم موضعی باشند. اگر R' به عنوان R -مدول یکدست باشد، آن‌گاه

$$\text{depth} R' = \text{depth} R + \text{depth} F$$

که در آن $F = R'/\mathfrak{m}'R'$.